

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

XI ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ
ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»**

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 540 від 08.10.2024 р.

м. Полтава, 21 листопада 2024 р.

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 3 від 21.11.2024 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний О. В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, перший проректор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Рудик В. К.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зайцев Ю. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та фінансів Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
- **Аранчій Д. С.**, к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 21 листопада 2024 року). Полтава : ПДАУ, 2024. 449 с.

У збірнику надруковані матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №540 від 08 жовтня 2024 року

*Радченко Ірина Олександрівна,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Краснікова Оксана Миколаївна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет*

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Фінансовий ринок – це сукупність економічних відносин, які забезпечують рух фінансових ресурсів від їх власників до споживачів. Він створює механізми для обміну фінансовими активами, сприяючи ефективному розподілу капіталу. Основними об'єктами є фінансові активи: гроші, цінні папери, валюта, похідні інструменти. Ринок функціонує за принципами попиту і пропозиції, забезпечуючи збалансованість фінансових потоків [1].

До основних функцій, які виконує фінансовий ринок належать:

1. Мобілізація капіталу: фінансовий ринок залучає заощадження населення, бізнесу та інвесторів, спрямовуючи їх на економічний розвиток.

2. Розподіл ресурсів: капітал спрямовується до найбільш перспективних та рентабельних проектів.

3. Формування цін: через механізм попиту і пропозиції визначається ринкова вартість фінансових інструментів.

4. Хеджування ризиків: використання похідних інструментів (ф'ючерсів, опціонів) дозволяє захищатися від фінансових втрат.

5. Забезпечення ліквідності: ринок створює можливість швидкого доступу до фінансових ресурсів [2].

Фінансовий ринок включає кілька підсистем, які взаємодіють між собою. Грошовий ринок: оперує короткостроковими фінансовими інструментами (депозити, кредити, векселі). Ринок капіталів: залучає довгострокові інвестиції через акції, облігації та інші інструменти. Валютний ринок: операції з купівлі-продажу іноземної валюти, регулювання курсу валют. Ринок деривативів: торгівля похідними фінансовими інструментами (опціони, ф'ючерси). Ринок дорогоцінних металів: купівля-продаж золота, срібла, платини, які слугують інструментами збереження капіталу.

До учасників фінансового ринку належать: інвестори: фізичні особи, підприємства, банки, які вкладають капітал. Емітенти: організації, які випускають фінансові інструменти (акції, облігації). Посередники: банки, брокери, фондові біржі, які забезпечують механізм торгівлі. Регулятори: державні органи, які встановлюють правила функціонування ринку (наприклад, Національний банк України, Комісія з цінних паперів та фондового ринку) [3].

Фінансовий ринок має стратегічне значення для економіки країни: забезпечує інвестиціями підприємства, сприяючи їх модернізації та розширенню; підтримує економічну стабільність через баланс попиту і пропозиції на фінансові ресурси; пріямє інтеграції країни у світову економіку

через міжнародні фінансові потоки; дає можливість бізнесу та державі залучати фінансування через випуск боргових і корпоративних цінних паперів.

Український фінансовий ринок стикається з низкою викликів: недостатня довіра інвесторів через політичну нестабільність; обмежений доступ до міжнародних ринків через геополітичні ризики.

Для розвитку фінансового ринку України необхідно: підвищити прозорість ринкових операцій; посилити державне регулювання для запобігання шахрайству; розвивати сучасну інфраструктуру (електронні платформи, інтеграція з міжнародними ринками); залучати іноземних інвесторів через створення сприятливого бізнес-клімату; підтримувати фінансову грамотність населення.

Фінансовий ринок є фундаментальною складовою економіки, яка впливає на добробут громадян і розвиток бізнесу. Для України важливо модернізувати фінансову систему, забезпечити її стійкість і інтегруватися у глобальні фінансові потоки, що сприятиме економічному зростанню та підвищенню рівня життя.

Список використаних джерел:

1. Вишневський В. П. Фінансовий ринок: теорія та практика. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 424 с.
2. Жуков Є. Ф. Ринки цінних паперів. Київ: КНЕУ, 2019. 567 с.
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua>.